

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Misija Sinjembela – novi
misionarski izazov

Misija Tatale

Počeci misijskog djelovanja
karmelićanki Božanskog Srca
Isusova u Nigeriji

Apostolat molitve

Molimo da u društvenim, gospodarstvenim i političkim situacijama sukoba budemo hrabri i gorući graditelji dijaloga i prijateljstva.

Sadržaj

Uvodnik	Misije su najvažnija i najsvetija dužnost Crkve	3
U središtu	Živa krunica – „poluga nemogućega“	4
Iz života naših misionara	Misija Sinjembela – novi misionarski izazov.....	6
	Misija Tatale.....	7
	Počeci misijskog djelovanja karmelićanki Božanskog Srca Isusova u Nigeriji	10
Intervju	„Lijepo je doživjeti radost onih kojima sam pomagao“	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za srpanj/kolovoz	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	Opća skupština Papinskih misijskih djela za 2020./2021. godinu	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Misionarima mora netko pomoći.	17
	Srcem za misije.....	18
Život jednog misionara	Ribari duša	19
Misijski velikani	Otac Rhoel Gallardo (1965. – 2000.), filipinski mučenik	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Misije su najvažnija i najsvetija dužnost Crkve

Piše mons. Luka Tunjić

Za misijsku djelatnost Crkve odgovorni su svi njezini članovi. Po svojoj službi na prvom mjestu su biskupi, zatim svećenici, redovnici, redovnice i jednostavno svi vjernici. Vjernici laici su uključeni u misiju da svojim doprinosom poboljšaju evangelizaciju na svim razinama života: društvenoj, kulturnoj, političkoj i vjerskoj. Pozvani su dati svoj aktivni doprinos u širenju evanđeoskih vrijednosti Isusa Krista i njegova Kraljevstva. (Usp. Redemptoris missio, br. 71). Svi ljudi imaju pravo saznati za spasenjsku istinu Isusa Krista jer je on krv svoju prolio za sve ljude i želi da se svi ljudi spase. Kako će ta istina doći u svaki kutak zemlje i do svakog čovjeka ako nema dobrih i hrabrih navjestitelja Božje riječi? Ljubav prema misijama i misijska zvanja rađaju se iz vjere Crkve. Stoga smo svi pozvani moliti za misije i nova misijska zvanja. Ako neka mjesna Crkva i oskudijeva duhovnim zvanjima treba dati pristanak svojim članovima koji žele poći u misije. Upravo po nesebičnosti slanja svojih duhovnih zvanja u misije, Gospodin će nagraditi mjesnu Crkvu novim duhovnim zvanjima. Crkveni dokumenti i četvrto Papinsko misijsko djelo Misijska zajednica kažu da su misije najvažnija i najsvetija dužnost Crkve. (Usp. Ad gentes, br. 29).

Ako je nešto najvažnija i najsvetija dužnost Crkve onda to ne poznaje ljetne žege, plaže, planinske prostore, godišnje odmore, putovanja...jer u svako vrijeme i na svakom mjestu pozvani smo svjedočiti ljubav Kristovu koju je pokazao na križu i uskrsnućem. Upravo iz križa i uskrsnuća rađa se kršćanski identitet koji treba prožimati svako naše vrijeme i svako mjesto. Ukoliko je različit Krist preko ljeta i u drugim godišnjim dobima onda smo sve pomiješali i prilagodili svojim interesi-

ma i ugodbama. Opasnost i napast polovičnosti vuče korijene od grijeha prvih ljudi koji se odriču svih stabala da bi jeli samo s jednoga. Ako se i mi preko ljeta budemo odricali bogatstva koje nam nudi euharistija te osobna i zajednička molitva, u opasnosti smo da krenemo putem prvih ljudi s ispletenim pregačama. Njihov izbor i neposluh urodili su spoznajom golosti koja ih goni isplesti pregače te ravno u iskustvo smrti. Stoga neka naš izbor ovo ljeto bude otvorenost poticajima Duha Božjega koji će pročišćavati naše misli i oplemeniti vrijeme i mjesto gdje god se budemo nalazili. Nezaboravimo da je Isus trpio i umro za svakog čovjeka i da isto sunce grije one gladne kao i one site. Upravo te sunčane zrake na moru i čisti zrak na planini neka u nama izazovu još veću ljubav prema Bogu i svakom čovjeku posebno potrebitima i prema misijama.

Kao što se za liječnike kaže da su na prvoj crti u borbi protiv pandemije korona virusa tako se može kazati za naše misionare na evangelizacijskom putu u misijama. Jedino oružje im je Radosna blagovijest koja spašava svakog čovjeka. Svaki čovjek ima pravo čuti tu spasenjsku vijest koja je Riječ Oca nebeskoga, koja se utjelovila u osobi Isusa Krista jedinoga spasitelja svih ljudi. Našom molitvom i našom potporom, misionari će ubrzati i širiti to djelo spasenja. Oni nude ono najvrjednije što imaju, što i mi baštinimo svojim krštenjem a to je vjera kao najčišći i najdragocjeniji dar. Taj dar je najsigurniji put prema vječnosti u zajedništvu i ljubavi Presvetog Trojstva. Oni koji pomažu drugima u spasenju „skraćuju“ svoj put prema nebu i čine ga sigurnijim. Stoga neka i ovo ljeto bude prigoda svima nama da se življenom vjerom prošire granice kraljevstva Božjega na zemlji.

Živa krunica – „poluga nemogućega“

Preklinjem vas, Presveta Djevice, da me primite pod krila svoje moćne zaštite i da pokrijete moje siromaštvo svojom odjećom, gdje kraljuje raznolikost vrijedna divljenja, da bih se, zaslugama vaših vrlina, koje se nalaze u vaših sedam rana, ponovno našla za stolom Jaganjčeve gozbe.

Jedan od plodova Paulinine meditacije bio je staviti molitvu, po mogućnosti onu koja je zajednička, prije bilo kakva rada ili vanjske aktivnosti. Njome je namjeravala napasti bezbožnost u korijenu, mijenjajući srca molitvom.

Htjela je „probuditi pobožnost Svete krunice, onakve kakva je dana svetomu Dominiku“. Da bi se molitva *Krunice* vratila u široke mase i da bi se zaobišla zamka umora od takve vrste molitve, „koju većina kršćana smatra zastarjelom i samo za one koji ne znaju čitati“, primijenila je metodu dijeljenja i udruživanja u male skupine. Zamislila je to po uzoru na pet rana Spasiteljevih; ujedinjujući petnaest dobrovoljaca koji će započeti svakodnevnu molitvu niza od tri tajstva – radosnih, žalosnih i slavnih. Molitvu je učinila „svrhom Djela za širenje vjere“, a udruhu sredstvom. Definirala je predmet zajedničke molitve: „Potica-

nje obraćenja grešnika, očuvanje vjere u domovini i katoličkim zemljama te njezino širenje kroz cijeli svemir, do konačne proslave svete Crkve.“

Razumljivo je zašto su mnogi suradnici Djela za širenje vjere ubrzo tu molitvu počeli smatrati svojom. Konačno, u siječnju 1829. toj je marijanskoj pobožnosti dodala vječno klanjanje i križni put. Govoreći o klanjanju, znala je istaknuti da nije teško jedan sat godišnje (za svakog suradnika *Krunice*) klanjati se. „Na takav će način živa svjetiljka neprestano gorjeti u nazočnosti Presvetoga Oltarskog Sakramenta.“ Od prikupljena novca od dobročinitelja Pauline je proširila širenje molitve *Krunice* u zemlje misija, pomažući im u popravku i namještanju malih seoskih crkava, stanje kojih ju je skandaliziralo. Sredinom kolovoza 1828. napisala je: „Broj suradnika vrlo je velik i većinom su jednostavni, siromašni i vrlo pobožni ljudi.“ Uspjeh

djela žive *Krunice* postao je značajan, u Francuskoj i inozemstvu (više od milijun suradnika nakon 1830.), tako da je 1835. ustvrdila da bi po djelu mogla „učiniti veliku obitelj“. Živa *Krunica* postala je u njezinim rukama istinska škola vjere i molitve, koja je povezana s vjerom. Za ono što je nazvala *Marijin psaltir* sastavila je „mali katekizam *Krunice*“. Također je širila okružnice koje su pisali njezini duhovnici i to učinila sredstvom obuke za svoje Marijine kćeri. U sebi je osjetila pedagošku vibraciju, stvarnu potrebu da prenese svoju vjeru, „poput hraniteljice koju njezino mlijeko umara jer nema dijete“. O svojim kćerima je govorila: „Pokušala sam ih prije svega obučiti navikom molitve, a ne objašnjenjima, i voljela sam ih stavljati u red molitvom, a ne pravilima, htijući iz njih izvući jednostavnost, koja mi se činila kao osobitost Marijina društva.“ Stoga ne treba čuditi što će otada u tom djelu pronalaziti opravdanje za molitvu i svoje djelovanje: „Ta me pobožnost natjerala da shvatim da je poniznost srca ujedinjena s molitvom, koju je ponudila Bezgrešna Majka, jedino jamstvo mira.“ Ona je time, dvadeset godina unaprijed, naslutila proglašenje dogme o bezgrešnom začecu Blažene Djevice Marije – 8. prosinca 1854. U prosincu 1840. povjerala se svojim suradnicima: „Bog ima veliku slabost – a to je molitva ponizna čovjeka u jedinstvu s našim Gospodinom Isusom Kristom. Ne može mu odoljeti. Njegova molitva može promijeniti naume Božje pravednosti, pretvoriti ih u trijumf njegove ljubavi.“ Molitva je, prema njezinim riječima, „poluga nemogućega“. U okružnici od 1. svibnja 1835., već bolesna, napisala je: „Oprostite mi, moje ljubljene sestre, što ću vam uvijek govoriti o molitvi, kada god mi Bog pruži utjehu da vam pišem. Duboko u sebi ne znam bolji način: molitva je kraljevstvo Božje u nama; i preteže se na sve...“

Ponovila im je 23. travnja 1845., nakon duga prekida: „Želim vam ponoviti riječ srca koje

Govoreći o klanjanju, znala je istaknuti da nije teško jedan sat godišnje (za svakog suradnika *Krunice*) klanjati se. „Na takav će način živa svjetiljka neprestano gorjeti u nazočnosti Presvetoga Oltarskoga Sakramenta.“ O svojim kćerima je govorila: „Pokušala sam ih prije svega obučiti navikom molitve, a ne objašnjenjima, i voljela sam ih stavljati u red molitvom, a ne pravilima, htijući iz njih izvući jednostavnost, koja mi se činila kao osobitost Marijina društva.“ U tom djelu pronalazi opravdanje za molitvu i svoje djelovanje: „Ta me pobožnost natjerala da shvatim da je poniznost srca ujedinjena s molitvom, koju je ponudila Bezgrešna Majka, jedino jamstvo mira.“

će vam biti uvijek biti privrženo; u životu i u smrti: molimo uvijek, molimo s pouzdanjem, molimo bez prestanka...“ Kao što će otac Claude Dagens kasnije pisati u knjizi o dijeljenju Duha Svetoga, koju je nazvao *Gospodar nemogućega* („*Communio-Fayard*“, 1982.), Paulina je bila svjesna naše radikalne nedostatnosti, suočena s neizmjerljivošću misionarske zadaće. Ali je ta nedostatnost za nju „ništa“, jer je iz tog ništa Bog sve stvorio, to jest nastavio svoje djelo spasenja čovjeka.

Molitva, to kraljevstvo u nama, mora prethoditi i navodnjavati puteve naših aktivnosti. Univerzalna ljubav, koja nastanjuje Paulininu molitvu, poziva nas da promijenimo svoj pogled: „Moje srce je poput jeke kojoj ljubav Isusa Krista povjerava vapaj njegova milosrđa, da bi se mogao (ponovo) roditi u svim zemljama svijeta, s kojima me povezuje živa *Krunica*.“ Biti u zajedništvu s tisućama ljudi znači biti međuovisan s njima, da bi planet Zemlja postala obitelj braće i sestara.

ZAMBIJA
– don Boris Dabo

Kada misionar dođe u godine kada više nije tako mlad i kada više ne može hitro skakati tamo-amoo kao prije, treba naći drugi način da bi misijski rad tekao dalje. Treba slati i poticati druge, koji su mlađi, da to čine, i na takve se treba oslanjati. Treba, kao i Učitelj, imati učenike.

Riječ Božja treba doći do što više ljudi po selima ravnice Silowana u zapadnoj Zambiji, i to mi je novo poslanje. Riječ Božja ima snagu dobro utjecati na tradicijske običaje i način života. Ravnica naseljena raštrkanim, ponekad nomadskim selima, poplavljena u vrijeme kišne sezone i tako odcijepljena od ostatka Zambije, nastanjena je narodom plemena Mafwe, Masanjo i drugima, a mi koji im dolazimo, koji ne znamo njihov jezik (kao ni ja zasada), služimo se zajedničkim jezikom silozi. Treba dobro poznavati putove da ne odlu-

Misija Sinjembela – novi misionarski izazov

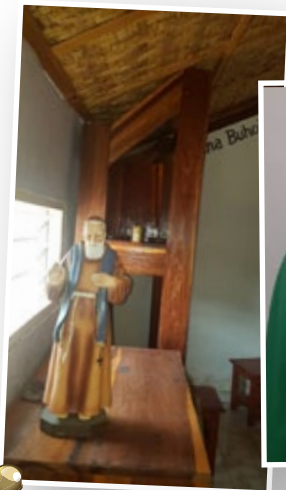
taš, jer nema nikakvih oznaka; treba se, jednostavno, znati orijentirati, a da bi se to naučilo treba dosta vremena.

Jutros mi je u posjet došao animator Petar, koji se sinoć vratio s dvotjednog putešestvija po tim selima i dao mi je izvještaj o tome kako je putovao i što je doživio. Petar je ovamo u Sinjembelu došao sa mnom prije jednu godinu, a doveo je i svoju obitelj. Potječe iz moje prethodne misije, Nawinde, i vrijedan je animator.

Govorio je s entuzijazmom dok smo sjedili na terasi moje kuće i dok sam ja ispijao kavu. Govorio mi je o pastoralnom pohodu u sela Lipaneno, Likulushitu i Kaungamashi, koje je posjetio i u kojima već postoji Crkva. U tim je selima, gdje već postoji Crkva, uzeo po jednog voditelja iz svakog sela i zajedno s njima otišao, naravno, pješke, u sela u kojima još nema vjernika ni Crkve,

daleko u područje gdje se nalazi središnje selo Mwanzi. Otišli su najprije k poglavici, da mu se jave i da se predstave, jer tako pravila traže. Onda su, nakon što su dobili dozvolu za evangeliziranje, išli od kuće do kuće, točnije, od dvorišta do dvorišta, govoreći o Isusu. Kaže mi da su ih ljudi lijepo primali. Spavali bi i jeli ondje gdje ih je noć zatekla. Nakon dva dana vratili su se k poglavici, a kod njega su sreli još šest poglavica iz sela kamo su namjeravali. Oni su potpisali pismo upućeno ocu Borisu, u kojem ga mole da započne s redovnom evangelizacijom u njihovim selima u vidu organiziranja Crkve. To sam pismo pročitao i zadovoljan ga spremio. Poslije ću ga sigurno još mnogo puta čitati.

Petar je o pastoralnom pohodu govorio s entuzijazmom, a misionar je osjetio iskricu u svojem oku slušajući ga. Da, trebalo bi i onamo otići, mislio sam si, ovo je još jedan iza-

GHANA
-don Ivan Stojanović

Misija Tatale

zov. No, prije ćemo o tome izvijestiti Crkvu ovdje u središtu i napraviti plan kako onamo otići. Ovog puta bi trebala biti uključena cijela zajednica, koja će tako i sama postati misionarska. Kako ne odgovoriti na poziv onih koji žele čuti o radosnoj vijesti?

Misijsko središte Sinjembela, kojemu pripada područje ravnice Silowana, novi mi je misionarski izazov. Ondje sam našao manju zajednicu katolika, koji su vjeru preuzeli od svojih roditelja, ali i od prijašnjih misionara. No, budući da je misionara sve manje, tako je i taj narod ostao bez svećenika i sakramenata. Vidim da im sveta misa puno znači. Treba ponovno početi ispočetka. Ohrabruje nas da je vjera u Krista i njegovu Crkvu ostala živa, barem kod nekih, i od njih ćemo krenuti. Snaga Božje riječi i ovdje se pokazala očitom. Vjera je ostala tinjati, a mi smo ju došli ponovno rasplamsati, da se novi naraštaji na njoj griju.

Molitva i suradnja, duhovna i materijalna podrška vas koji isto osjećate, potrebna nam je i dobrodošla. Zahvaljujem vam što ova iskustva mogu s vama dijeliti i na sve vas zazivam Božji blagoslov.

Salezijanci su došli u Misiju Tatale u studenome 2015. godine i polako su ju upoznawali uz pomoć domaćih svećenika Cletusa i Abrahama. Na blagdan sv. Ivana Bosca 2016. preuzeli smo misiju sa 17 sela (katoličke zajednice postojale su u devet sela). Biskup nas je zamolio da, uz pastoralni rad, izgradimo/otvorimo i zanatsko-tehničku školu, radi mnoštva neškolovanih mladića i djevojaka. Uza svakodnevni posjet selima, oratoriju i karitativni rad, danas imamo 50 filijala.

U koje smo god selo stupili, prvo su nas ljudi molili da im pomognemo doći do pitke vode. Zahvaljujući Papinskim misijskim djelima Hrvatske i Bosne i Hercegovine, salezijancima širom svijeta te ostalim, znanim i neznanim, donatorima, darovali smo 40 bunara Misiji Tatale. U ime svih sela, naroda i salezijanske misije zahvaljujem svim donatorima, prijateljima misija.

Budući da su se Katoličkoj crkvi mnogi pridružili, osjetili smo potrebu za izgradnjom kapela/crkava. Naime ljudi su nas u svakom selu također pitali: „Dokad ćemo se okupljati ispod stabala? Kad ćemo izgraditi kapelicu?“ To pitanje donijelo bi bol i patnju mojemu svećeničkom srcu te sam i sâm uvidio potrebu za kapelicama, ali nije bilo novca. To me potaklo da svaki odmor iskoristim tražeći pomoć dobrih ljudi, uvijek posredovanjem svećenika/župnika. Salezijanske župe puno su pomogle, kao i druge župe i pojedinci. Dosad smo posvetili 16 kapelica, četiri su kapelice spremne i samo čekaju posvetu (u selu Bachado posveta je 29. svibnja 2021., a ona je dar Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj), a sedam je kapelica u izgradnji. To je pravo čudo, a postalo je moguće zahvaljujući dobrim ljudima.

Ove nedjelje, 23. svibnja 2021., bit će prva krštenja u selu Bachado. Tek što smo uspjeli krstiti ovogodišnje kandidate, u gotovo svim selima imamo nove ljude koji se žele krstiti. Pastoralnih izazova i posla ima pre-

iz života naših misionara

ko glave. Zahvaljujući laicima, nekako uspijevamo sve to stići. Iduće godine trebalo bi biti lakše, jer ćemo imati dvojicu kvalificiranih vjeroučitelja više, zahvaljujući donaciji Papinskih misijskih djela i drugih donatora.

U Misiji Tatala 98 % stanovništva je nepismeno, a bave se zemljoradnjom. Kućice su im većinom od blata. Od 176 sela (podatak iz općine), samo 10-ak ima struju, a škole nema u većini sela. Dosad smo im izgradili četiri osnovne škole. Uspjeli smo pronaći donatora za tehničku školu, ali Covid-19 je odgodio planiranu izgradnju.

U međuvremenu organizacija „Bina“ ponudila je zanatske tečajeve od tri mjeseca. „Don Bosco“ centar Ashaiman/Tema to je prihvatio i ja sam poslao neke mladiće da idu na te tečajeve. Oduševljeni su! Hrana i stanovanje bio je velik problem, pa sam molio da se otvori podružnica u Tatala. „Bina“ ne gradi učionice/radionice, pa smo sami to izgradili, opet zahvaljujući Hrvatima, a organizacija je osigurala plaće i alate. Tako su započeli zanatski tečajevi u Tatala u kolovozu 2020. godine. Trenutačno imamo školu za tri zanata: zidanje, struja i kuhanje. Jasno, naglasak je na znanju, ali zanati su nam sredstvo evangelizacije i odgoja.

Oratoriji su također mjesta okupljanja i zabave i najprikladniji su za stvaranje prijateljstva i za evangelizaciju. Postoje i drugi oblici druženja: tečajevi za voditelje, škola za vjeroučitelje, različita natjecanja u sportu i znanju, glazba, zborovi itd. Sve nam to služi za evangelizaciju. Redovite kateheze počinju kad sami odluče postati katolicima. Onda slijedi kršćanska inicijacija.

U Tatala oratorij je svakodnevan, a u selima jednom tjedno. Katehetski i biblijski tečajevi održavaju se kada nađemo donatore. Mi održimo prve biblijske tečajeve, onda polaznike šaljemo na stručne biblijske tečajeve tri mjeseca. Škola za vjeroučitelje traje dvije godine. Po osobi dođe

2000 eura. Biblijski tečajevi po osobi dođu 300 eura. Voditeljske tečajeve sami održavamo, obično jedan tjedan, a onda ih nastavimo na mjesečnim susretima. Oratorij i posjeti školama (uključujući i euharistijsko slavlje) omogućuju nam susresti mlade svih profila.

Prvih godina našega pastoralnog djelovanja vrač sela Ntordo zabranio nam je dolazak u selo, jer su mu ljudi „otkazali“ povjerenje i poslušnost zato što su prihvaćali katoličku vjeru. Jasno, ja se nisam složio sa zabranom i to sam odbio. Nastao je sukob koji je trajao tri mjeseca. On je nahuškao i drugog vrača, pa su nam verbalno zabranili ulaz u cijelo područje. Ja se s tim nisam pomirio, pa su me prijavili glavnomu vraču. Morao sam poštovati poziv glavnog vrača i otišao sam k njemu na ispitivanje. On se, naravno, složio sa svojim kolegama i zabranio nam rad u selima koja su oni nadgledali. Otvoreno sam mu bio rekao: „Kao što ja ne mogu vama zabraniti vaše djelovanje, tako ne možete ni vi meni. Dokle god narod bude želio, ja ću ih posjećivati i propovijedati.“ To nisu očekivali, pa je situacija tri mjeseca bila napeta i u moje suradnike se uvukao strah.

Na kraju su nam dali zemljište, a ja sam im obećao da ću to znati cijeliti. Danas ondje stoji kapelica sv. Mihovila arkandela, koja može primiti oko 200 ljudi. I vrač je bio na posveti 9. svibnja 2021. Eto kako Bog i zlo okreće na dobro, onima koji ga vole!

Završit ću ovo javljanje primjerima dvojice dječaka.

Mladića Abdul-Rahmana davno sam susreo. Poželio se krstiti. Jedan učitelj ga je „izdao“ i zbog toga je dobio puno batina od oca, no nije odustao. Odgodili smo njegovo krštenje dok ne postane punoljetan. Otac ga nije htio poslati u srednju školu, pa sam to učinio ja, ali sam mladića zamolio da i dalje bude u dobrim odnosima s ocem, jer sam primijetio da se ljutnja u njemu pretvara u netrpeljivost. Istina, otac ga je zanemario, ne samo njega, nego i cijelu obitelj, i doveo si je drugu ženu, ali ne smije nikada zaboraviti da mu je on i dalje otac i da roditelje treba poštovati.

A što reći o malom Megidu (Mejido) iz obitelji gdje je tata musliman a mama kršćanka? I on prolazi ista iskustva kao i Rahman, ali se ipak uspio krstiti, zahvaljujući tajnoj pomoći mame, kojoj je, nažalost, zabranjen odlazak u crkvu. Megido je Mozart Tatalea – svaki instrument koji dotakne, svira. A dobar je kao kruh. Pravi Dominik Savio!

Budimo i mi raspjevani i dobri poput ovih mladića!

NIGERIJA
– **S. Marija Lucija Vincek**

Vijest da je biskup u miru dr. Gregory Obinna Ochiagha, prvi biskup Biskupije Orlu, završio ovozemaljsko putovanje u vrijeme kad se Biskupija pripremala za obilježavanje 60. godišnjice njegova svećeničkog i 40. godišnjice biskupskog ređenja, brzo se proširila Biskupijom Orlu, u Nigeriji.

Roden je 31. kolovoza 1931. u Ibemeu (Imo State), a za svećenika je zaređen 31. srpnja 1960., kao prvi svećenik u Biskupiji Umuahia. Već od prvih svećeničkih godina bio je poslan u novootvoreno sjemenište u gradu Onitshi. Mlad Gregory Ochiagha bio je jedini svećenik koji je sudjelovao u mirovnim pregovorima pred završetak strašnog rata u Bijafri. U prve dvije godine poslijeratnog razdoblja je, uz ostalo, imenovan ravnateljem za komunikacije Nadbiskupije Onitsha. Sljedećih je godina njegovo svećeničko djelovanje uglavnom bilo vezano uz više sjemeništa i bogoslovi-

Počeci misijskog djelovanja karmelićanki Božanskog Srca Isusova u Nigeriji

ja, koja su nakon rata bila ponovo otvorena (npr. u Enugu) ili su bila u osnivanju.

Na Bogojavljenje 1981. tadašnji papa Ivan Pavao II. u Rimu ga je posvetio za prvog biskupa Biskupije Orlu, u kojoj je ustoličen 15. veljače iste godine. Biskup Ochiagha zdušno je prionuo podizanju i organizaciji nove biskupije, koja je imala samo 23 župe. Bio je i vrlo angažiran na planu Biskupske konferencije Nigerije, kao član različitih vijeća. U srpnju 2002., kad smo mi misionarke iz Hrvatske stigle u Orlu, pronašle smo izgrađenu katedralu Presvetog Trojstva, ordinarijat i pastoralni centar. Doznale smo da biskupija ima više od 100 župa i više od 200 svećenika. U biskupiji je djelovalo i više domaćih redov-

ničkih zajednica. Iskreno, to se baš i nije poklapalo s predodžbom koju sam imala o misijama i misijskim područjima. Biskup Ochiagha ponovio nam je ono što je oko godine 2000. napisao u pozivnom pismu upućenu majci Angelini Finnell, našoj vrhovnoj poglavarici, i njezinu vijeću: „Želimo da naša Biskupija Orlu bude obogaćena karizmom družbe Karmelićanke Božanskog Srca Isusova.“

Tijekom osobnog posjeta biskupu Ochiaghi i Biskupiji Orlu, majka Angelina i s. Edita Gelemanović izabrale su jedno od triju ponuđenih lokacija za naš samostan i mi smo 13. srpnja 2002. stigle u Orlu. Biskup je želio da službeni osnutak bude na svetkovinu Gospe Karmelske. Brzo smo primijetile da biskup ima raspored da u svojem uredu srijedom prima sv. zenike, četvrtkom redovništvo, a petkom laike. U subotu poslijepodne odlazio je u pastoralni pohod jednoj od župa. U četvrtak ujutro uobičavao je pohoditi jednu od redovničkih zajednica. Biskup je želio da budemo u Orluu sve do početka kolovoza, kad je bio određen njegov pastoralni pohod Župi sv. Antuna Padovanskog u mjestu Umuozu, i tad nas je služeno doveo na darovano nam biskupijsko zemljište, koje je određeno za naš samostan, a potom u župnu crkvu, gdje nas je povjerio brizi župnika i mjesnog kralja. Tada nismo mogle ni izdaleka razumjeti veličinu i važnost biskupova postupka. Biskupova briga za nas time nije prestala: raspitivao se o nama, redovito dolazio u svoje godišnje posjete (ubilježene u godišnji kalendar pastoralnih događanja), ali i između toga, pitajući uvijek kako smo, imamo li dovoljno hrane, kako nam ide... Znao nam je govoriti: „Vi ste pionirke i to je uvijek izazovno i ne ide bez teškoća. Znam to i razumijem, jer sam i sam u puno toga bio pionir.“ Na skupu svećenika jednom je zgodom istaknuo da voli karmelićanke BSI jer su došle i nisu otišle unatoč teškoćama s kojima su susretale.

Običavao je zamjećivati sitne detalje, a znao bi na to svratiti i pozornost okupljenih vjernika. Tako je prigodom prve sv. mise u našoj kapeli primijetio kad smo pogledom upozorile jedno malo nemirnije dijete. U to

su vrijeme vjeroučitelji za vrijeme sv. mise djecu smirivali šibom. Na kraju sv. mise je rekao: „Vidite, sestre ne trebaju šibu da bi djeca bila mirna. One ih samo pogledaju i djeci je to dovoljno da razumiju i poslušaju.“

Volio je isticati da se djeca i mladi kod nas osjećaju kao doma; da u mjestu nema obitelji koju ne poznamo, ni bolesne osobe koju nismo pohodile; da smo bliske s onima kojima je pomoć doista potrebna... Zaključio bi da to uobičajeno, ali je ipak veoma različito od onoga što radi većina redovničkih zajednica, koje se uglavnom usredotočuju na vođenje škola i(li) bolnica. Ni nakon što je umirovljen, naša povezanost s njim nije prekinuta. Jednom nam je zgodom spomenuo da je svojemu nasljedniku, koji ga je pitao o nama, rekao: „Ako ih ne razumiješ, potrudi se upoznati ih. Samo ih pusti da rade, jer znaju što rade!“ Volio je naš kruh i nije skrivao svoju radost kad smo mu ga povremeno donijele. Znao bi nam dati rižu, njam ili što je već imao, govoreći: „Ja znam da mladi ljudi puno jedu. Vi imate mlade ljude, i to me veoma veseli i želim vam pomoći.“

Naše mlade sestre i pripravnice radovala su se pozornosti i podršci našeg biskupa u miru, a on bi ih uvijek iznova poticao da ne posustaju na putu. Puno zahvalna sjećanja, molimo za pokoj njegove duše i idemo dalje u našoj, više ili manje, uobičajenoj svakodnevnici.

Ni Nigerija nije bila izuzeta od strogih mjera zbog Covid-19. Sestre su tada nastojale pomoći onima koji su u takvoj situaciji najviše trpjeli. Kad su mjere bile ublažene, sestre i pripravnice počele su pripremati

skupinu prvopričesnika da prvi put prime našeg Gospodina. Dvadeset i dvoje od njih uopće nije bilo ni kršteno, pa ih je najprije trebalo pripremiti za krštenje. Preporučamo u molitve tu djecu i mlade, kao i sve katekumene i prvopričesnike, da ostanu vjerni Gospodinu, kojeg su primili, i njegovoj Presvetoj Majci. U molitve preporučamo i naše mlade sestre i pripravnice. Preporučamo vam u molitve i one kojima smo poslani, kao i cijelu Nigeriju – da u njoj opet zavlada mir.

Don Danko Litrić
misionar u Ruandi

Lijepo je doživjeti radost onih kojima sam pomagao

? Don Danko, u misijama ste od 1981. Što vas je posebno obilježilo?

! Najviše siromaštvo – glad ljudi! Teško je za misionara živjeti i jesti znajući da mnogi oko tebe to nemaju, da gladuju. Djeca zbog siromaštva ne mogu ići u školu. Svakako ne mogu zaboraviti genocid 1994. godine i njegove posljedice, ubojstva mnogih domaćih svećenika i misionara, pa i našeg misionara fra Vjeka Ćurica, propagande protiv Katoličke crkve. Od pojave koronavirusa to je slično, samo na drugi način.

U pozitivnom smislu, posebno mi je drago vidjeti velik broj ljudi koji su prihvatili katoličku vjeru, postali kršćani. Mnogoj djeci i mladima pomogli smo da idu u školu – postali su profesori, bolničarke, zanatlije i danas mogu dobro i pošteno živjeti. Neki su postali svećenici, časne sestre. Isto tako veseli me velik napredak u školstvu i zdravstvu, čemu je uvelike pridonijela Katolička crkva.

? Don Danko, koje su vaše današnje obveze?

! Po volji mojih poglavara, napustio sam svoju zajednicu u

Kigaliju i lijepu našu crkvu Marije Pomoćnice i preselio se na jug Ruande, u zajednicu Rango. Ondje sam već bio, poslije stravična rata u Ruandi – od 1995 do 2001. Ondje sam i štošta ružna doživio: pištolj ne čelu i nož pod vratom. O tome možete čitati u mojoj novoizdanoj knjizi *Ruanda, moja ljubav*. U to teško poratno vrijeme uspjeli smo ipak otvoriti jednu zanatsku školu i novu župu – koje su nastavila voditi moja mlada braća salezijanci Afrikanci.

Kao star čovjek, sada umirovljenički, pomažem svojoj afričkoj subraći. Najviše nastojim pomagati zajednici u duhovnom životu. Isto tako daci ma u školi služim svete mise, ispovijedam. Slavim misu i ispovijedam u raznim redovničkim zajednicama i školama. Spremam i vodim duhovne obnove.

Najviše se brinem za siromahe u našoj župi, gdje su me moja subraća zadužila za župni karitas. To uzima veoma puno vremena – pisanje, molbe i zahvaljivanja dobrotvorima, uređivanje računa i pisanje izvještaja o dobivenoj pomoći. Zbog toga sam puno u sobi za računalom. Zatim

treba organizirati dijeljenje hrane siromasima, pa onda slijede sastanci s djecom i s roditeljima kojima karitas pomaže...

Kada tko traži sv. ispovijed, idem u kapelicu, koja je uz moju radnu sobu, jer nemam svoj ured. Ima i onih koji dolaze da me pozdrave, sjećajući se starih dana. Lijepo je doživjeti radost onih kojima sam pomagao, kad mi zahvaljuju. Ali nije lako ni ugodno kad se tuže i iznose svoje probleme, ali i to se mora strpljivo slušati.

? Kako iz(gleda) Isus ljudi u Ruandi, kako žive ljudi kod vas?

! Kao i u cijelom svijetu, i mi se u Ruandi borimo s koronavirusom. Ovo vrijeme epidemije ovdje veoma je slično onomu vremenu iza rata 1994., a možda je i gore. Ovo je pravo ratno vrijeme. Nema slobodnog kretanja, a kad se iziđe van, ne može se bez maske. Ljudi ne mogu naći posla. Ima puno lopova – krađu ljudima što im izraste na polju: grah, kukuruz. Ima ubojstava i svakog kriminala.

Mogućnost za pravi pastoral veoma je ograničena. Dugo nismo mogli imati misu s narodom. Ne smije

se imati vjeronauk, nema dijeljenja sakramenata. Ne možemo posjećivati bolesnike. To pogoduje raznim sektama. Svakako, to za mladu Crkvu u Ruandi nije dobro. Ovdje nije isto kao u kršćanskim zemljama, gdje postoji tradicija; ovdje je ljudima još sve novo i sve isto. Bojim se, kao što su moji ljudi brzo prihvatili kršćanstvo, da ga zbog ove situacije s koronavirusom – u kojoj je vidljivo da vrag sa svojim slugama čini sve da svijet uništi – ostave ili zapuste vjeru u Trojedinog Boga.

Imamo mnogo veoma siromašnih ljudi, koji bez pomoći ne mogu preživjeti. Oni koji nemaju svoje polje, a ne mogu naći posla, umiru od gladi više nego od koronavirusa. Imamo mnogo djece na ulici koja proše da mogu što pojediti i ne idu u školu. Otkad sam ovdje, uspjeli smo njih stotinjak izvući s ulice i naći im neku školu, a usto im treba dati sve: obuču i odjeću, uniforme i školski pribor, u podne barem tanjur graha s rižom ili palentom, a i pomoć u hrani obiteljima koje ih prihvaćaju. Jedne tako spašavamo nekako, a druga su im siromašna djeca zavidna, jer bi i ona htjela jedan tanjur u podne – ali ga nemaju, jer ga, jednostavno, nema.

Naša škola sada radi, uza stroge mjere – malen broj učenika u razredima, ne smiju biti zajedno, ne smiju se igrati... Nakon dugo vremena, nakon blagoslova nove crkve, možemo nedjeljom imati misu za ljude. Svi koji ulaze u crkvu moraju u red da se upišu gdje stanuju, da daju broj telefona i jasno izmjere temperaturu. A u crkvi, koja bi mogla primiti dvije tisuće ljudi, sada ih može biti samo dvjesto.

? **Duhovno pravilo kaže: moli i radi. Koliko dnevno vi molite?! Kako? Uz molitvu ide i šutnja. Ima li misionar uopće vremena za šutnju? Osjetite li kada samoću, nostalgiju?**

! Službeno, kao zajednica, i ne molimo puno, jer nismo monasi. Ujutro od šest do sedam i pol – misa i jutarnja. Potom žurimo k djeci koja dolaze već prije sedam i pol. Popodne od šest navečer (kod nas se mračni u to vrijeme) – razmatranje, *Krunica* i večernja, i to traje sat i pol. Osobno, sada, kad sam bez nekih ve-

likih obveza, često idem u kapelicu i molim. Imam vremena i za čitanje duhovnog štiva i za slušanje Hrvatskoga katoličkog radija (kada ima interneta). Svakako, imam puno posla za moje godine i nije mi dosadno. Za nostalgiju nemam vremena!

? **Trebaju li misionari u Ruandi?**

! Ja sam sam kao misionar i bijelac u mojoj zajednici. Raduje me vidjeti moju mladu afričku subraču kako lijepo nastavlja ono što smo mi bijeli misionari započeli – zanatsku školu i župu. Dapače, puno toga su dogradili i sagradili – nove učionice u strukovnoj školi, s novim zanatima, kuću za dobrovoljce i jednu zgradu za duhovne vježbe i susrete.

Crkva je bila premala, pa su sagradili novu, duplo veću, na čast sv. Ivanu Boscu, koja je blagoslovljena u Gospinu mjesecu svibnju. Mada moram priznati da je koji puta teško za nas misionare kada vidimo da ruše i preuređuju ono što smo mi sagradili, ali mi smo to na naš europski način gradili. Sada oni preuređuju po svojem ukusu i mi to moramo prihvatiti, iako nam je teško to gledati.

Ne vidim da je potrebno, u usporedbi s potrebama u drugim krajevima svijeta, da u Ruandu dolaze novi misionari. Sad smo mi misionari vrlo rijetke, bijele vrane među crnima. U našoj biskupiji imali smo svećenički susret s biskupom i zamislite – ja sam bio jedini bijelac. Ima još jedan Belgijanac u sjemeništu, ali je veoma star, pa ne može ni doći na sastanke. Ima mnogo duhovnih zvanja, samo problem je biskupijama i redovničkim zajednicama njihovo uzdržavanje i školovanje.

? **Koja je vaša osobna poruka za nas?**

! Dragi prijatelji misionara, dragi čitatelji *Radosne vijesti*, kao star čovjek i misionar želim izraziti duboku zahvalu Bogu što me je u svojoj ljubavi stvorio i dao mi milost da sam ga po Isusu upoznao i uzljubio. Hvala mu što me je pozvao u svećeničku službu kao salezijanaca – dvanaest

godina u domovini, a sada, evo, već četrdeset godina u Ruandi. Zajedno sa sv. Pavlom i ja mogu reći: „Dobar sam boj bio i vjeru sačuvao!“

Želim reći svima vama, a i sebi, kao i obično u našim životima, bilo gdje bili i bilo što radili, uvijek postoji i dobro i loše, i lijepo i tužno – tako i meni u mojoj staroj i novoj Misiji Rango, tako je i vama u vašim obiteljima. S Božjom pomoću trebamo uvijek ići u borbu za dobro i naprijed. Ne dajmo se nadvladati od Đavla i njegovih slugu. Isus je Bog i gospodar svega. S pouzdanjem u njegovu i našu Majku Mariju idimo u pobjedu prema vječnosti.

Preporučam se u vaše molitve, da mognem nastaviti lijepu misiju i u svojoj četrdesetoj godini u Ruandi. A za vas u domovini molim Boga da vas blagoslovi i nagradi za sve što čini

Molimo da u društvenim, gospodarstvenim i političkim situacijama sukoba budemo hrabri i gorući graditelji dijaloga i prijateljstva.

Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Kad je prije nepunu godinu papa Franjo u Asizu potpisao svoju socijalnu encikliku, uporabivši riječi sv. Franje *Fratelli tutti* (*Svi smo braća*), odmah je naišao na osporavanje, pogotovo s iskustvom terorističkih pothvata diljem Europe od muslimanskih ekstremista. To nas potiče na dobro promišljanje svekolike ljudske stvarnosti. Ako naime pitamo misionare, oni će se odmah složiti s tim naslovom, jer su išli navješćivati Krista svojoj braći koja Krista još ne poznaju. Ako pitamo isusovačke misionare koji su djelovali u Kini sve od 16. stoljeća, uočiti ćemo njihova nastojanja da neizravo dođu do toga da navijeste Krista, i to temeljem zajedničke nam ljudskosti, koja se u različitim kulturama različito afirmirala. Tako su toj bogatoj kulturnoj i znanstvenoj sredini pristupali znanošću i filozofijom. Posebice se istaknuo Matteo Ricci, koji je vrlo supješno razvio prijateljstvo

na kineskom dvoru, služeći se Aristotelovim djelom *Nikomahova etika*, točnije dvama posljednjim poglavljima koja izričito pišu o prijateljstvu. Sve nas to podsjeća na početke čovječanstva, kad je Bog upitao Kajina: „Gdje ti je brat?“ Kajin se opravdava stavljajući u pitanje („Zar sam ja čuvar brata svoga?“) upravo temeljni poziv, čega je dobro svjestan, da druge, braću i sestre, ne promatramo kao konkurenciju ili bilo kakvu opasnost, nego da budemo upućeni jedni na druge, da zajedno učinimo ovaj život smislenijim, lakšim, ispunjenijim ljudskošću upravo na svim područjima za koje nam Papa preporučuje da molimo u ovom mjesecu srpnju.

Molimo za Crkvu, da od Duha Svetoga primi milost i snagu, da se obnovi u svjetlu evanđelja.

Da bi se Crkva mogla prijateljski približiti svim narodima, svjesni smo da je uvijek potrebna pomoć s neba, da bi se neprestano obnavljala u svjetlu evanđelja snagom milosti Duha Svetoga. Vjernicima je to bjelodano jasno. Oni naime dobro znaju da je i svaka naša molitva zapravo obnova srca da spremno prihvatimo Božje planove za nas i za svijet, ne bi li se i po nama, obnovljenima, Božje kraljevstvo utvrđivalo među ljudima i narodima. Ako smo mi, molitelji, sve više otvoreni za primanje Božjeg svjetla i snage Duha Svetoga, očito je da će to biti bogatstvo i za svijet. Zato ne valja posustati.

Tako vidimo da su ova dva ljetna mjeseca Papine nakane usmjerene i horizontalno i vertikalno. Horizontalno s Papom dijelimo njegovu brigu za svekoliko dobro čovječanstva, a od Boga (vertikalno) vapimo za svaku pomoć koja nam je potrebna u ostvarenju svojega kršćanskog poziva.

Opća skupština Papinskih misijskih djela za 2020./2021. godinu

Zbog pandemije koronavirusa ovogodišnja Opća skupština Papinskih misijskih djela održana je u digitalnoj formi, na platformi *KUDO*. Započela je u podne 1. lipnja, a završila u popodnevним satima 3. lipnja 2021. godine. Na ovoj godišnjoj općoj skupštini sudjelovali su prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda kardinal Luis Antonio G. Tagle, pridodani tajnik Kongregacije za evangelizaciju naroda i predsjednik PMD-a mons. Giampietro Dal Toso, sva četiri internacionalna glavna tajnika Papinskih misijskih djela, pročelnik za financije i administraciju PMD-a i nacionalni ravnatelji PMD iz cijelog svijeta.

Opća skupština započela je molitvom službenici Božjoj Pauline Marie Jaricot, utemeljiteljici Papinskoga misijskog djela za širenje vjere. Zatim je mons. Dal Toso pozdravio sve nazočne, izrazio žaljenje što se zbog pandemije koronavirusa ta važna skupština mora održavati *online*. Najavio je novog prefekta Kongre-

gacije za evangelizaciju naroda, kardinala Luisa Antonija G. Taglea. Uz pozdrav svima, kardinal Tagle je rekao da se u ovom trenutku pandemije moraju iskoristiti sva sredstva komunikacije koja su na raspolaganju. Naglasio je da moramo tražiti najbolji način da budimo misijski duh, jer nije dovoljno ostati samo na prikupljanju sredstava. Jednostavno, moramo biti prisutni u obiteljima, školama, odgojnim i svim važnim ustanovama da bismo sve educirali i oplemenili duhom *Svetog pisma*. Svoje iskustvo dužni smo prenijeti drugima, posebno mladima i onima koji trpe. Trebamo uvećati gorljivost da bi naša poruka bila autentična. Nadalje je podcrtao važnost komunikacije u najdubljem smislu te riječi, kao i važnost tehničke komunikacije, po kojoj trebamo biti blizu svakomu čovjeku, a posebno obespravljenima, onima koji trpe i bolesnima. Posebno je ta komunikacija važna prema mladima te je važno kao im podijeliti svoje iskustvo posredo-

vanjem sredstava komunikacije, kako im priopćiti radosno iskustvo evanđelja, a da to bude prožeto radosnom vjerom. Izrazio je poteškoću i upitao se kako danas govoriti o Bogu, evanđelju, Crkvi te kako svoju vjeru i iskustvo prenijeti drugima. Komunikacija se ne smije svesti samo na svakodnevnu i običnu razinu. Ona uvijek mora imati jasan cilj, a to je navještaj radosne vijesti i spasenje duša. Govoreći o komunikaciji kao strategiji, rekao je da je ona ljubav koja se prenosi, Riječ Utjelovljena, koja nam govori našim jezikom, koja nam upućuje svoju vječnu ljubav. Način na koji nam se Isus priopćio temelj je za nas i naše djelovanje. Vječna ljubav, koja se priopćava i daje, naš je put prihvaćanja te ljubavi i priopćavanja drugima. Na kraju je posebno naglasio stalnu važnost pročišćavanja samih sebe Božjom riječju, koja bi trebala upravljati našim životima.

U svojem obraćanju predsjednik PMD-a mons. Dal Toso izrazio je nadu

da će se sljedeća opća skupština održati u normalnim uvjetima te pozdravio sve članove skupštine, na čelu s prefektom kardinalom Tagleom. Posebno je pozdravio novoimenovane nacionalne ravnatelje te rekao da su od prošle opće skupštine nacionalni ravnatelji iz Zambije i Grčke imenovani biskupima, a da su, nažalost, nacionalni ravnatelji iz Salvadora, Kameruna i Madagaskara preminuli od posljedica pandemije koronavirusa. Napomenuo je da je imenovan novi glavni tajnik Papinske misijske unije o. Dinh Anh Nhue Nguyen, umjesto o. Fabrizija Meronija. Osvrnuo se na proteklu godinu i napomenuo da se osjetio nedolazak biskupa iz pojedinih država *ad limina*, što je prigoda da se razgovara s bisku-

pima o misijskoj svijesti u njihovim biskupijama i zemljama iz koje dolaze. Također sva komunikacija i korespondencija odvijala se digitalnim putem, a i sam je osobno sudjelovao u komunikaciji pomoću različitih platforma s pojedinim kontinentalnim nacionalnim ravnateljima PMD, kao i s misijskim ravnateljima određenih biskupskih konferencija i država. Postavio je nekoliko upita i teza, kao, na primjer, što znači danas misija *ad gentes*. Zatim je pozvao na zdravu teologiju, utemeljenu na *Svetom pismu*, pozvao na nutarnju obnovu PMD-a spram vremenu i okolnostima u kojima živimo i na otkrivanje karizama unutar novoga kulturnog ambijenta te ukazao na potrebu veće prisutnosti laika u misijama po krštenju. Naznačio je i nekoliko karakteristika misija: vjera u Isusa Krista, misija kao dijeljenje, univerzalnost misija na temelju Petra, molitva, ljubav te informacija i formacija. Današnje moderno vrijeme naš je izazov kako se razumjeti još bolje, kako služiti Crkvi i društvu, istaknuo je.

Što se tiče budućnosti, govorio je o nekoliko važnih obljetnica naredne, 2022. godine. Slavi se 400 godina postojanja Kongregacije za evangelizaciju naroda, 200 godina postojanja Djela za širenje vjere, 100 godina od uzdignuća

Djela za širenje vjere, Djela svetog Djetinjstva i Djela svetog Petra apostola na papinsku razinu te 150 godina od rođenja bl. Paola Manne, utemeljitelja Papinske misijske zajednice. Sve te obljetnice trebale bi nam pomoći da ponovno otkrijemo vrijednost misija i našu ulogu u njima. Nagovijestio je i vjerojatnost da naredne godine bude proglašena blaženom utemeljiteljica Djela za širenje vjere, službenica Božja Pauline Marie Jaricot. Naglasio je također da Pauline ima evanđeosko srce i zato je s tolikom ljubavlju evangelizirala te u tome postala primjer i poziv svima, posebno laicima. Pozvao je da molimo za njezinu beatifikaciju i širimo pobožnost prema toj velikoj misijskoj djelatnici i svetoj ženi. Nije dovoljno samo materijalno pomagati, nekoliko puta tijekom godine, nego valja čuvati i stalno iznova nalaziti nadnaravnu dimenziju misija. Naveo je i nekoliko praktičnih stvari, tj. da će se sljedeća godišnja skupština održati u rodnom gradu buduće blaženice – Lyonu te na nju pozvao nacionalne ravnatelje, a bit će pozvani i biskupi iz cijelog svijeta da naredne godine organiziraju hodočašća u Lyon. Pozvao je ravnatelje na razmjenu iskustava u svojem radu, pogotovo onih iz istoga govornog područja. Na kraju je zahvalio svima

na snalažljivosti i idejama koje su dale dušu i nastavak rada Papinskim misijskim djelima tijekom pandemije.

Nakon izlaganja prefekta kardinala Taglea i predsjednika mons. Dal Tosa razvila se plodna diskusija, nakon koje se pristupilo biranju članova u financijski savjet PMD-a. Zatim su predstavnici PMD-a Australije pobliže predstavili molitvenu inicijativu *Belog*, koja je prihvaćena u većini zemalja. Prvi dan je završio molitvom koju je predvodio mons. Dal Toso.

Drugi i treći dan skupštine također su započeli molitvom, nakon koje su internacionalni glavni tajnici Djela za širenje vjere, Djela svetog Djetinjstva, Djela svetog Petra apostola i Papinske misijske zajednice predstavili izvješća i prijedlog raspodjele sredstava zemljama koje su pod skrbi Kongregacije za evangelizaciju naroda. Radi se o redovitoj pomoći koju pojedina biskupija dobiva i izvanrednoj pomoći ovisno o potrebama i projektima koje su priložili. Svaki glavni tajnik iznio je najzanimljivije detalje, poteškoće, zahvale i pozvao na suradnju na tome neobičnom i izazovnom vremenu. Uz određene sugestije, sva su izvješća prihvaćena.

Nakon predstavljanja pojedinog izvješća slijedila je *best practice* (dobra praksa) iz pojedinih zemalja, a radi se zapravo o njihovim misijskim akcijama i projektima. Ove su se godine predstavile Austrija, Urugvaj, Kanada i Malavi. Nacionalnomu ravnatelju iz Indije dana je

mogućnost da kaže nekoliko riječi o stanju u Indiji za vrijeme pandemije koronavirusa. Uz zabrinjavajuće brojke zaraženih i umrlih, naglašeno je da je Katolička crkva u Indiji sve svoje resurse i potencijale uložila da ublaži posljedice pandemije.

Zadnji dan u drugom dijelu zasjedanja govorili su članovi financijskog savjeta i mons. Carlo Soldateschi, pročelnik financijskoga i administrativnog ureda PMD-a. Uz nekoliko opaska i sugestija, prihvaćeno je njegovo godišnje izvješće. Također su prihvaćena predviđena financijska izvješća sva četiri Papinska misijska djela za 2021. godinu. Prihvaćeno je i izvješće uže skupštine PMD-a, koja je održana u studenome 2020. godine.

Rečeno je da će biti otvorena posebna mrežna stranica za značajne obljetnice u 2022. godini, gdje će biti stavljeni poticajni materijali, koji će se moći preuzeti.

Na koncu zasjedanja završnu riječ uputio je predsjednik PMD-a, nadbiskup Dal Toso. Naglasio je da PMD djeluje i živi u okviru mjesnih crkava te da nije ni izvan ni iznad tih partikularnih crkava. Naredna godina zlatna je prigoda za misije. Potrebno je uspostaviti što bolje odnose s biskupima i biskupskim konferencijama. Preporučio je aktivno uključivanje u svijet medija i još jednom posvijestio da smo svi uključeni u karizmu PMD-a. Na kraju je još jednom zahvalio svima, počevši od kardinala Taglea do osoblja u nacionalnim uredima.

PRELOG

Misionarima mora netko pomoći

Mi to u Prelogu i činimo. Prije osam godina u Župi sv. Jakoba u Prelogu formirana je Misijska zajednica sv. Male Terezije. U okviru zajednice djeluje i istoimena dramska skupina djece školske dobi. Oni prigodnim igrokazima nekoliko puta godišnje uveličavaju razne blagdane: Božić, Misijsku nedjelju, doček sv. Nikole, Bogojavljenje i Karitasov tjedan.

Već tradicionalno uoči Uskrsa i Božića nudimo župljanima naše rukotvorine, koje s ljubavlju izrađujemo. Radost stvaranja vlastitim rukama gotovo je jednaka radosti darivanja drugim osobama. Vidimo i osjećamo Božji blagoslov u našem radu. Naši župljani podržavaju misije, materijalno i duhovno, za što smo im od srca zahvalni.

Listopad, mjesec *Krunice*, misijski mjesec, uvijek je prepun događanja. 1. listopada misnim slavljem proslavljamo spomendan sv. Male Terezije, naše nebeske zaštitnice i suzaštitnice misija. Blagoslivljamo ruže, koje zatim podijelimo starijim župljankama. U tjednu prije Svjetskog dana misija svakodnevno molimo *Misijsku krunicu*, koju članice misijske zajednice, zajedno s našim župnikom preč. Antunom Hoblajem. Naše članice angažirane su i u čitanju za vrijeme liturgije i u molitvi vjernika. Povodom Svjetskog dana misija dijele poticajne lijepe misli uz bombončice, čokoladice, sličice sv. Male Terezije, anđelčice i sl.

U Karitasovu tjednu naša misijska zajednica priprema poklone i prigodan program za štice ike „Duge“, udruge djece s posebnim potrebama.

Važno je biti zajedno, posebno s onima kojima je teško. Osjećamo se zahvalno i radosno što smo i na taj način ugradile svoj kamenčić u izgradnju boljega i plemenitijeg svijeta. Varaždinska televizija za potrebe emisije *Vjera i nada* snimila je život i rad naše misijske zajednice.

I te po svemu neobične 2020. godine u našoj župi, uz pridržavanje svih predostrožnih mjera, svečano je obilježen Svjetski dan misija. Nakon mise vjernici su mogli dati svoj prilog za misije kupnjom misijske krunice, narukvice... U našoj župnoj crkvi svake godine, uoči Svjetskog dana misija, uredimo prostor ispred oltara raznim rukotvorinama misijskih zemalja, koje potvrđuju kreativnost i domišljatost kao i sposobnost domaćih ljudi. Djeca su dobila misijske kutijice, u kojima do Božića sakupljaju prilog za pomoć djeci u misijama, u sklopu Djela sv. Djetinjstva. Pod geslom „Gospodin voli vesela darivatelja“, na nedjelju Krista Kralja imali smo već 13. po redu humanitarnu-prodajnu izložbu. Svi zainteresirani župljani mogli su kupnjom adventskih vjenčića obradovati svoje bližnje, a svojim novčanim prilogom pomoći *Misijska vozila (MIVA)*.

Svake godine uoči Misijske nedjelje osmislimo katehezu za naše

prvopričesnike. U tome nam uvelike pomažu animacijski materijali koje dobivamo iz Nacionalne uprave PMD-a iz Zagreba, a sredstva za izradu pripremamo sami. Naglasak smo stavili na teške uvjete života i školovanja djece, a djeca su bila veoma aktivna i motivirana. Zaključak je bio da ima još puno posla i da naša mala kap može tkati misijski slap, kako bi sva djeca svijeta provodila bezbrižno djetinjstvo. Jedna kuna dnevno i jedna molitva dnevno – nekome spašava život!

Teško je pobrojati sve aktivnosti, sva lijepa događanja i slavljenja koja pridonose misijskomu životu naše župne zajednice. Mi ćemo nastojati prepoznati Krista u nevoljenima, beskućnicima, siromašnima, ostavljenima jer: KRIST NEMA DRUGIH RUKU – ima samo naše ruke da i danas izvede svoje djelo; KRIST NEMA DRUGIH NOGU da povede ljude svojim stazama; KRIST NEMA DRUGIH USANA – ima samo naše usne da današnjim ljudima prozbori o sebi; KRIST NEMA DRUGIH POMAGALA – ima samo našu pomoć da k sebi dovede ljude. „Samo ljubav vriedi“, rekla je sv. Mala Terezija. To nas neprestano vodi u našem životu.

Anica Horvat, voditeljica Misijske zajednice sv. Male Terezije

VELIKA GORICA

Srcem za misije

Župljani župe Navještenja Blažene Djevice Marije iz Velike Gorice imaju srca za potrebe Crkve u misijama. O djelovanju župne Misijske zajednice doznali smo od njezine voditeljice sestre Matije Popović, redovnice Družbe sestara Kraljice Svijeta, koja djeluje na području župe. Sestra Matija, zajedno s vrijednim članicama, organizira misijske aktivnosti na župi. Tijekom pastoralne godine, počevši s Misijskom nedjeljom te nastavljajući sa svetkovinom Krista Kralja, adventskim vremenom, Božićem, korizmom i za Uskrsu, Misijska zajednica, uz podršku i blagoslov župnika Norberta Ivana Koprivca, nudi vjernicima različite prigodne rukotvorine, a prikupljene novce šalje za misije. „Prošle smo se godine pripremali za Uskrs. No, budući da su usret Uskrsu nastupile mjere izazvale koronavirusom, morali smo stati i tijekom ljeta nismo ništa pripremali, ni kod kuće ni u pastoralnom centru. Ohrabрили smo se početkom školske godine, koja je nedavno završila, i započeli smo pripreme za Misijsku nedjelju. I mada nije bio velik broj ljudi na misama, ipak smo kao i obično, organizirali prodaju i ponudili vjernicima cvjetne aranžmane, uz rukotvorine od različitih materijala što smo ih već prije imali izrađene. Članice Misijske zajednice dodatno su za Božić i Uskrs, u svoje slobodno vrijeme, radile kod kuće krunice, narukvice, ogrlice... Ono što bi pripremile, ponudile bi u misijskoj kućici koju su dobile na korištenje od grada Velike Gorice 2016. godine. Gospođe iz zajednice su se angažirale

oko pečenja kolača i pozvale prijateljice iz župe da u tome sudjeluju. Nakon pripreme delicija, nabavile su kutije, odabrale i zalijepile na njih prigodne misijske citate, i sve ponudile vjernicima. Tako su župljani, i za Božić i za Uskrs, mogli uzeti svježe pripremljene kolače i, uz fine kolače koje su blagovali za obiteljskim stolom, napraviti i dobro djelo pomažući misijama. Sestra Matija se osvrnula na početke djelovanja zajednice. „Misijska zajednica počela je djelovati 2010. godine. Tad sam počela rad s djecom. Izrađivali smo prigodne predmete, ali sam pripremala djecu i za pjevače Betlehemske zvijezde, da bi mogli pohoditi obitelji u božićnom vremenu, pomoliti se s njima, zapjevati božićne pjesme i prikupiti priloge za misije. Bila mi je želja pomagati onima koji su daleko, koje je Bog pozvao u daleke zemlje, budući da mi ne možemo ići k njima. U početku je to bilo vrlo skromno. Dvije smo godine za Misijsku nedjelju, Božić i Uskrs, imali prodaju različitih sitnih stvarčica, poput krunica i lavande. Ubrzo su se u misijsko djelovanje uključile i druge gospođe iz župe. Zajednica je narasla na petnaestak članova. Neke članice dolazile su na susrete, druge su radile kod kuće, pa bi donijele svoje artiklice, a neke od njih pomažu u prodaji. Dakle jedni izrađuju, drugi prodaju, i tako već jedanaest godina.“ Na svetkovinu Krista Kralja, uz adventske vijence, našle su se male i velike krunice, naušnice, narukvice, ogrlice. Za Božić i kuglice, a za Uskrs pisanice. „Čim završi Misijska nedjelja, kreću nabava vjenčića i svijeća, jer izrađujemo adventske vijence i vjenčiće za vrata. Ujedno radimo jaslince koje se u obiteljima stavljaju ispod bora. Kad se približi Uskrs, onda slijede pisanice i drugo prigodno. Veoma me veseli to što radim, obogaćuje me i ispunjava“, kaže Ljiljana Šipušić iz Mi-

sijske zajednice. Katarina Šipušić uključila se u Misijsku zajednicu na nagovor svoje susjede Ljiljane. Svojim spretnim rukama pridonosi u zajednici u svemu što treba. Anđa Desić u Misijsku zajednicu uključila se odmah na početku. „Često mi suze krenu na oči kad mi dođu bake koje imaju mirovinu oko 2000 kuna i ostave za misije 200 kuna, a uzmu sitnicu i kažu neka novac ostane“, kaže gospođa Anđa.

Za misijske djelatnice pravo je bogatstvo darivati svoje vrijeme za druge, misionarima i siromasima diljem svijeta biti na raspolaganju. „Susreti s ljudima su prekrasni. Trebamo uvijek pomagati svoga bližnjega i ne dopustiti da pati. Bez obzira što je i nama teško, moramo misliti na misionare diljem svijeta“, kažu misijske animatorice župne zajednice.

Župljani župe Navještenja Blažene Djevice Marije u Velikoj Gorici, svjesni svoje odgovornosti u Crkvi, i dalje će vjerno pomagati, molitvama i naporima, širenje Radosne vijesti diljem svijeta.

Snježana Kirinić Grubić

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Ribari duša

Početak je srpnja. U kući ničega, a čitava je vojska prosjaka čekala pred misijskom postajom. Žalostan sam i zamišljen sjedio. Ljudi neprestano mole, nemoguće im je vjerovati da misionar nema ničega. Sate i sate tu stoje. Gledajući na njih, nisam ni opazio da se jedan mališan približio mome pisaćem stolu. Uhvatio me za ruku, počeo je ljubiti i potihlo šaputati: „Dizu pronam, fadar!“ – „Hvaljen Isus, oče!“ Bio je to mali siromašni Ante. Slijep je on. Ljepote njegove krasne domovine za njega su tek priče.

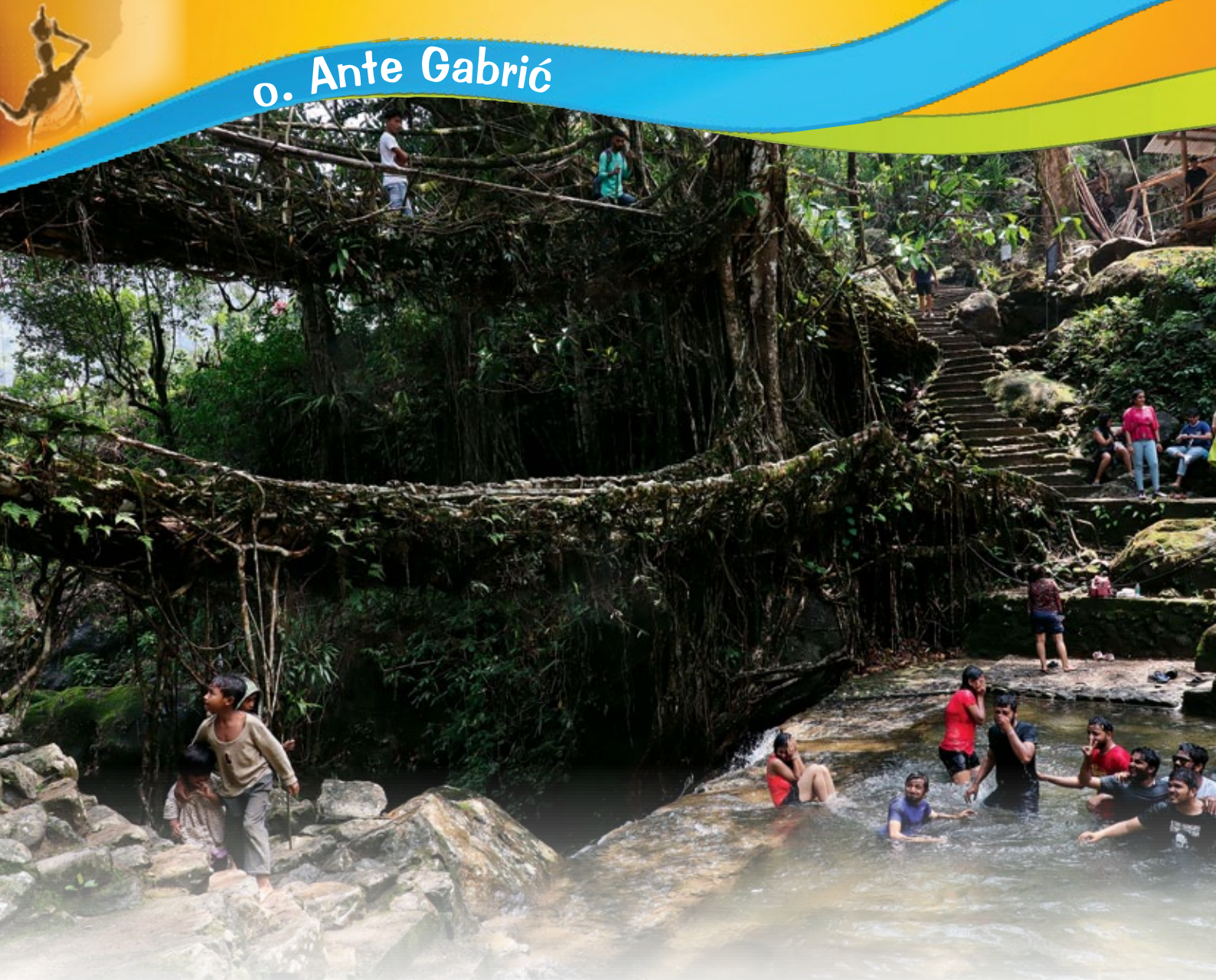
O ko vrata mu visi križić i medaljica, na njemu poderane hlačice. Ni košulje, ni kaputića ni ičega drugoga nema. Majka mu je na vratima plašljivo čekala. Prihvatio sam mališana za obje ruke. To ga je ojunačilo, pa je glasnije ponovio svoj pozdrav. „Antoni, kemon ačo?“ – „Kako si, Antoni?“ šapnuh mu potihlo. „Apnar aširbade bhalo ači!“ – „Uz vaš blagoslov dobro mi je.“ Bijedni mali patnik! Upali obraščići govorili su više nego riječi. Mnogo je vode Gangesom proteklo otkako se je on zadnji put dobro najeo. A tek ono odijelce – samo što se ne raspadne. „Fadar, ainar ma khub košto pače!“ – „Oče, moja majka mnogo trpi, nema hrane!“

O sebi ni riječi. Na majku on misli. Silno me ganula ta sinovska ljubav malog slijepca. Ne poznaje on dragog lica svoje majke, no zna za njezino srce, koje je prepuno ljubavi za njega. I to

ljubljeni biće trpi, nema ničega. Ta ga pomisao potpuno obuzima, a na svoje boli i ne misli. Kako je moćan dragi Bog, koji može stvoriti tako veliko i krasno srce u ovom naoko neznatnom stvorenju! Antoni je stisnuo s obje ruke svoju desnicu. „Ne boj se“ – rekoh mu – „ja ću već naći nešto riže za tvoju majku i malu sestricu, no i tebi ću dati jednu lijepu stvarčicu.“

Otišao sam do ormara. Jedno jedino odijelce je još preostalo. Čuvao sam ga za kakova velikog siromaha. Spasitelj ga je evo poslao. „Antoni, evo ovo odijelce je za tebe. Budi i nadalje dobar i ljubi uvijek svoju dobru mamu.“

„Dizu pronam!“ – bilo je sve što mi je Antoni rekao. Ali s kojim izrazom zahvalnosti! I onda, kao da se nečega sjetio, okrenu je svoje lice prema meni i prošaptao: „Dhonobad!“ – „Hvala!“ I blagi smiješak, prepun ljepote i zahvalnosti, prijeđe preko blijedih obra-

za. Smiješak malog slijepca! Mislio sam tada na plemenito srce koje je poslalo ovo odijelce i njime usrećilo malog Antonia. O, predragi dobročinitelju, samo Isus zna za tvoje ime i on će ti stotruko uzvratiti. A kad bih ja mogao, poslao bih ti onaj smiješak malog slijepca, poslao bih ti ono malo srce, puno ljubavi i zahvalnosti, i uvjeren sam da bi i tebe zahvalni smiješak malog Antonia ganuo do suza i da ti nikada ne bi požalio dara poslana u daleku Bengaliju. Dok sam ganut gledao za malim slijepcem, on je već klečao u kapelici moleći se za plemenito srce u „dalekoj očevoj zemlji“.

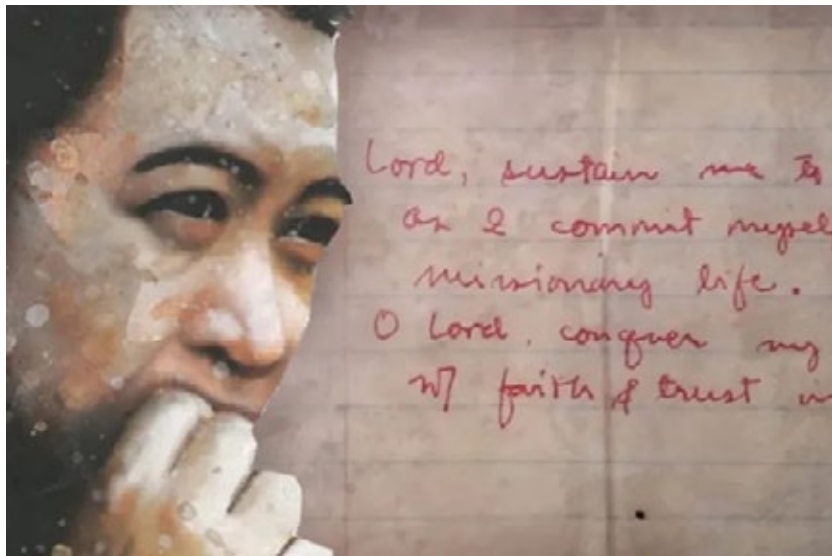
Na obali pokraj našeg misijskog pristaništa pristajala je mala lađa. Zadnji zamah veslima i prednji dio lađe bio je na suhom. Najmlađi od ribara iskoči van i zabi kolac u blato da za nj priveže lađicu. I drugi iziđoše. Tek

je stari Hiru zadovoljno brojio ribe i stavljao ih u poveću košaru. Sve su ovo novoobraćenici, moji stari prijatelji. Čim me opaziše, naklonivši se duboko, pozdraviše me: „Đizu pronam!“ – „Hvaljen Isus!“ „Hiru, eto dobra lovina danas!“ – uzvratih im na pozdrav. „Uz vaš blagoslov bit će bolje, oče. Isus učinio te vi mogli svu našu braću u Isusove mreže pohvatati!“ Iznenadila me i razveselila ta lijepa želja priprostog ribara. Hiru, o, da samo znaš kako moje srce čezne za tim časom! No kad će to biti? Hiruove oči zasjaše pune pouzdanja: „Bit će, oče, bit će. Neka je u nama ljubavi prema Isusovu Srcu, pa ćemo mi to izmoliti!“

Koliko li vjere u ovom kratkom odgovoru! Mislio sam tada na sve drage dobročinitelje i na svoje dobre male misionare i misionarke koji se dnevno mole za obraćenje Bengalije.

O, kad li će se Hiruova želja ispuniti? Milijuni još čekaju, no misionara, tih „ribara duša“, malo je. S druge pak strane poteškoće su velike, rekao bih, neizmjerne. No mi uza sve to ne smijemo i ne ćemo šutjeti. Naša lozinka „Bengalija Kristu“ duboko je uklesana u našim srcima i mi za nju živimo i mremo.

Uostalom, nismo sami – Isus je s nama! S njegovom pomoći osvojiti ćemo Bengaliju. Kao što blagi lahor srpanjskim jutrom savija jednim dahom more pšeničnih klasova, tako i milost Isusova može u jedan čas obratiti tisuće srdaca. Na nama je da tu milost izmolimo. A onda će moje oči vidjeti Bengaliju obraćenu, vidjet ću plod i svojih žrtava. A možda i ne ću. Pa, ako i ne vidim, svejedno ću biti sretan i sretan ću umrijeti, znajući da sam žrtvovao svoj mladi život za ostvarenje toga velikog ideala.

Otac Rhoel Gallardo (1965. – 2000.), filipinski mučenik iz družbe Sinovi Bezgrešnog Srca Marijina

Otac Rhoel bio je najstariji sin Dominadora Gallarda i Raquel Dayap. Rođen je 29. studenoga 1965. u Olongapo Cityju, u Zamboalesu. Bio je drugo od petero djece. Na prvi je pogled bio prilično suzdržan čovjek, ali kad ste ga upoznali, uvijek se smješкао i zbijao šale. Njegovi srednjoškolski kolege pamte ga kao duhovita, ali mirna dječaka, uvijek spremna dati savjet. Kolege sjemeništarci odmilja su ga zvali Mali Claret, jer je zbog svojega niskog rasta i svetog lica izgledao kao utemeljitelj sv. Antun Marija Claret, koji je osnovao 1849. svećeničku misijsku kongregaciju Sinovi Bezgrešnog Srca Marijina ili klaretinci. On će kasnije osnovati i žensku granu te družbe, družbu Kćeri Srca Marijina. Njegovi klaretinci broje danas više od tri tisuće članova i djeluju u 60 zemalja, na pet kontinenata.

U svojoj molbi za vječne zavjete o. Rhoel je napisao: „Moje pastoralno djelovanje u Basilanu prošle godine omogućilo mi je da konkretno živim naše svjedočanstvo i evangelizaciju života i poslanja siromašnima i prisutnosti naše zajednice u dijalogu života i vjere s našom muslimanskom braćom i sestrama. Ta iskustva u cjelini postala su pravi izazov za mene da i sam budem predan misionar.“ Za svećenika je zaređen 1994. godine. Nekoliko godina nakon toga dobrovoljno se prijavio da ode u najopasniju misiju klaretinaca na Filipinima, onu u Tumahubongu, gdje će postati župnik Župe sv. Vinka Ferrera i ravnatelj škole. Ondje će dosegnuti vrhunac svoje kratke misionarske karijere.

20. ožujka 2000. o. Gallardo, zajedno sa školskim administratorom, petero učitelja i 22 učenika, otet je od islamske separatističke skupine *Abu Sayyaf*, ogranka Islamske države u istočnoj Aziji.

O. Gallardo ubijen je metkom u glavu, u rame i leđa, iz neposredne blizine, nakon što se više puta odbio odreći svoje katoličke vjere. Troje nastavnika i petero djece također su poginuli u pucnjavi.

Kad su mu pronašli tijelo, otkrili su da su mu nokti prstiju iščupani prije nego što je bio upucan. Bilo je i drugih znakova mučenja. Klaretinski misionar ubijen je u dobi od 34 godine, samo šest godina nakon redjenja za svećenika i 11 godina nakon prvih zavjeta.

Teritorijalna prelatura Isabele, na čelu s biskupom Leom Dalmaom, 3.

svibnja 2021. službeno je započela proces za proglašenje blaženim o. Rhoela Gallarda. Ceremonija je održana u crkvi svetog Vinka Ferrera u Tumahubongu, u župi u kojoj je o. Gallardo bio župnik i ravnatelj škole.

Prema o. Angelu Calvu, o. Gallardo je prvi svećenik otet u Basilanu koji je ubijen. „Drugi svećenici i časne sestre bili su također oteni, čak i pretučeni, ali na kraju su ipak svi pušteni. Ljudi o. Gallarda već smatraju mučenikom, herojem. Ostali taoci kažu da nije želio ostaviti križ i krunicu, kao što su islamisti od njega tražili. Zato su ga mučili čupajući mu nokte. Mnogo je propatio; ipak, kao ravnatelj škole, čak i u zatočeništvu, prvo se brinuo o učiteljima i djeci koja su mu bila povjerena. Darovao je svoj život za svoje. Svjedočanstvo o. Gallarda ostaje primjer koji nitko ne će zaboraviti“, kazao je o. Calvo.

Katolička novinska agencija Biskupske konferencije Filipina citirala je o. Eliasa Ayubona, provincijala klaretinskih misionara na Filipinima, koji je rekao da je o. Gallardo „branio Boga, kojemu je ostao vjeran do posljednje kapi svoje krvi“. Mučeništvo se „moglo dogoditi bilo komu od nas koji smo tada bili mladi misionari, ali je dano o. Rhoelu, jer je, gledajući sada unatrag, bio najspremniji primiti krunu“, rekao je o. Ayubon. „Ujedinimo se u molitvi da naš brat i prijatelj, sluga Božji o. Rhoel Gallardo jednog dana bude ubrojen među mučenike i svetce naše majke Crkve.“

ZA MISIJE I MISI-ONARE

Vlč. Vinko Radić 1.000 eur * Anđa Mijatović 240 KM * Vlč. Sandro Jurešić 210 KM * N. N. 300 KM * Ruža

Šokić 50 KM * Anka Rosić 50 KM * N. N., Ilijaš 50 KM * N. N. svećenik 25 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 100 KM * Anto Jurić 30 KM * Iz župe sv. Ante Padovanskog, Prnjavor: Mara Kurički 100 eur, N. N. 100 KM, Mira Dalšašo 50 KM, Linka Dalšašo 50 KM, Karlo Minarski 30 KM, N. N. 6 KM, Anton Topić 50 KM, Antonela Dalšašo 50 eur, Alojzije Stručak 50 KM * Anđa Perković 20 eur * Ivo Marušić 100 kn * Zdenka Podhraški-Relja 50 kn * Petar Ikić 1000 kn * Božidar Škarec 200 kn * Vinko Klarić 200 kn * Vanja Jurić 30 EUR * Ivanka Raos 180 kn * Nikola Tomkić 250 kn * Ljekarne Skupnjak 400 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Iva Vukas 30 kn * Sanela Kučar 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Sanja Gavrić 1000 kn * Darinka Gatar 65 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Ivana Josipović 100 kn * Ante Matković 50 kn * Ante Ljevar 400 kn * Marija Križek 100 kn * Bernard Đurić 400 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Božidar Škarec 200 kn * Milena Zaninović 50 kn * Midhad Huskić 50 kn * Kata Zubak 50 kn * Siniša Horvat 1000 kn * Gordana Radošević 50 kn * Dragutin Matić 4000 kn * Tomislav Čubelić 250 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Danijel Krizmanić 300 kn * Ivica Bradara 150 kn * N. N. 190 kn * Župa Presvetog Trojstva, Krapinske Toplice 50 kn + 200 kn + 300 kn + 60 kn * Župa sv. Jurja i sv. Jakova, Rugvica 100 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * OŠ Matije Petra Katančića, Valpovo 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ivica, Darko Azinović i Danica Šunjčić 100 KM * Ljubica Lobor 100 kn * Sandra Španić 200 kn * Božica Dežaljin 200 kn * Nikolina Štimac Puž 50 kn * N. N. 170 kn * OŠ Vinca Žganca, Vratšinec 100.00 kn * Obitelj Krešo 5000 kn * Melita Ligorio 100 kn * Štefanija Šajn 100 kn * Blaženka Sarić 200 kn * Darko Ivaković 500 kn * Mato Puljić 100 EUR * Marica Vrtarić 50 kn * Luka Jandrić 200 kn * Branko Dragojević 350 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Ivana Srdarović 30 kn * Pero Petanjak 100 kn * Melita Gregorović

200 kn * Zlatko Glavaš 500 kn * Davorka Šimanović 300 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Gordana Radošević 50 kn * Josip Kordić 100 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Antal Balog 20 kn * Željka Vodopija 200 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * N. N. 190 kn * Nada Alfirev 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Božica Pratnemer 50 kn * Marija Galić 50 kn * Marija Cerčić 500 kn * Dinko Rogulj 200 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Vrhbosanska nadbiskupija 9.115 KM * Ivana Čilić 20 KM * Tomislav Bilić 150 kn * Janko Krznarević 1000 kn * Stjepan Harča 215 kn * Stjepan Harča 200 kn * Stjepan Harča 135 kn * Tomislav Perić 1000 kn * Terezija Perić 4275 kn * Župa Gospe Fatimske, Labin Donji 1460 kn * Janko Krznarević 1000 kn * N. N. 1000 kn * Anica Bonić Rakovac 300 kn * N. N. 190 kn * Tomislav Bilić 150 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Ivanka Čavar 50 KM * Frano Radovac 50 KM * A. O. 150 KM * T. K. 30 KM * Irena Šimić 30 KM * Slavko Burić 100 KM * Nada Rupčić 50 KM * Šima Barbarić 100 KM * Ljuba Matošević 50 KM * Ljuba Vlastelica 200 kn * Josip Rajčić 40 kn * Goran Šipek 50 kn * Marija Begić 200 kn * Vesna Hećimović 150 kn * Josip Rajčić 40 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Petar Čirko 200 kn * Blagoje Kordić 100 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anđa Mihaljević 100 KM * Vlč. Miroslov Agostini 50 eur * Ivanka Doko 25 KM * Koming d.o.o., Vitez 50 KM * Anđa Mrvelj 100 kn * Ruža Turk 50 kn * Vesna Erdec 75 kn * Nada Vuković 50 kn * Anđa Svoboda 50 kn * Danica Kristić 100 kn * Ivanka Boras 200 kn * Anto Rimac 120 kn * Veronika Valičević 50 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Dario Maradin 100 kn * Magda Vlahović 70 kn * Jasminka Jug 100 kn * N. N. 175 kn * Stjepan Vuzem 100 kn * Zrinka Čale 200 kn * J. Zrno 30 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Antonieta Težak 50 kn * Anica Keškić 149.94 kn * Danica Humek 20 kn * Stevo Horvat 100 kn * Đure Menalo 150 kn * Anđa Mrvelj 100 kn * Ruža Turk 50 kn * Vesna Erdec 75 kn *

Vesna Čavlina 50 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Igor Rački 127 kn * Blaženka Kočić 100 kn * Gordana Kević 5 kn * Ljerka Išgum-Vorgić 50 kn * Slavica Pandža 100 kn * Dragan Matijević 150 kn * Pero Petanjak 50 kn * Anđa Mrvelj 200 kn * Zrinka Studen 50 kn * Sandro Jakopčević 75 kn * Stjepan Živković 1000 kn * Josip Munivrana 10 kn + 10 kn + 25 kn + 10 kn

ZA AKCIJU PROTIV KORONAVIRUSA U MISIJAMA:

Ana Kelava 100 kn * Kristijan Cvanciger 300 kn * Mara Perić 70 kn * Zvonko Ivančan 100 kn * Kristijan Cvanciger 200 kn * Sandro Jakopčević 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Srećko Botrić 150 kn * Stane Radulović 50 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Marija Barić 20 kn * Štefanija Šajn 100 kn * Mato Josić 200 kn * Dario Časar 150 kn * Božo Lončar 100 kn * Stipe Čizmić 50 kn * Mladen Crneković 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Nikolina Sabolić 500 kn * Tomislav Skroza 200 kn * D. Delić 120 kn * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljana Tabak 100 kn * Kata Sabelja 100 kn * Blaško Kivić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANJI:

Borislava Kamsigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Mara Jurić 70 KM * Obitelj Krešo 1500 kn * Jelkica Štironja 100 kn + 100 kn * Ivo Hrga 50 kn * Ante Karačić 15 kn * Anita Mikec 100 kn * Ana Pavković 50 kn * Mira Bakula 50 EUR * Martina Oravec 120 kn * Tihana Martinović 20 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * Josip Spajić 50 kn * A. Rimac 100 kn * Marija Zečić 50 kn * Eva Damjanović 100 kn * Hrvoje Šute 300 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Marijana Vilić 50 kn * Snježana Mikec 100 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Veronika Škegro 50 kn * Anja Zoričić 100 kn * Martina Pavelić Kačarik 30 kn * Marija Miloš 20 kn * Pamela Banovac 50 kn * Ante Karačić 15 kn * Robert Skejić 150 kn * Silvija Alapić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ljiljana Lukač 100 kn * Dubravka Pavišić 50 kn * Apriori d.o.o. 750 kn * Ana Mrgan 100 kn * Vikica Šalić 300 kn * Kristina Jurković 200 kn * Iva Miličević 200 kn * OŠ D. Tadi-

janovića "Mali misionari" 1000 kn * Slavica Bilandžić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

A.O., Banja Luka 100 eur * T. K. 30 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Srećko Botrić 150 kn * Marija Barić 20 kn * Jurica Benzon 700 kn * Zoran Zorica 100 kn * Marija Bartošek 300 kn * Katarina Vajdoher 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Damir Jurilj 100 KM * T. K. 30 KM

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

A.O., Banja Luka 200 eur * Damir Jurilj 100 KM * Ivanka Vidović 50 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 1.000 KM * Vlč. Miroslav Agostini 50 eur * Božo Lovrić 10 KM * Nikolina Petrović 5 KM

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

T. K. 60 KM * Marija Lasić 50 KM * Margita Žagar 100 kn * Darko Ivaković 500 kn * Maja Marija Prelec 50 kn * Jelena Kvesić 100 EUR * Štefica Palošika 200 kn * Ružica Galović 250 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Verona Čurić 100 kn * Vladimir Soldo 400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Damir Jurilj 100 KM * Ivana Juroš 30 KM * Maja Brčić 20 KM * Ivanka Borovac 50 KM * Marija Budimir 20 KM * Lidija Malbašić 10 KM * Martin Glavinić 100 KM * Tea Trslak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Nada Hrga 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ANTIGVI I BARBUDI:

Mijo Augustinović 200 CHF

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:

N. N. 190 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 200 kn * N. N. 190 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Ivanka Bencun 100 KM

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:

N. N. 190 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ALBANIJI:

Zlatko Stipanović 150 kn * Mijo Augustinović 200 CHF

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Violeta Ljubić 20 KM

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Milan Komljenović 50 kn * Blažica Šmalcelj 600 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa sv. Ivana Krstitelja, Travnik 602 KM * Dragica Bevanda 10 KM * Dragana Kraljević 10 KM * A. Harča 20 kn * Gordana Farkaš 100 kn * Jerko Rukavina 50 kn * Vedran Višnjčić 100 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Josip Belavić 200 kn * Snježana Markušić 200 kn * Marica Aladrović 100 kn * Josip Munivrana 10 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Luca Radman 20 kn * Vedran Višnjčić 100 kn * Natko Blagojević 100 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

Župa bl. Alojzija Stepinca, Orašje 650 KM

MISIJSKA KRIŽALJKA – SRPANJ 2021.

Radosna vijest	Ustanova za vozila misionara	Pripadnik starog naroda	Obroci	Žensko ime	Zamjenica	Prvo slovo	Poučavanje	Žensko ime	Mračnost	Dobra osobina	Okrvir oko teksta	Posjet	
Nosa blaženica, misionarka													
Žensko ime						Manji ormar Kalij							
Pamuk u higijeni mž.					Vrsta žita Otaštvo								Određena mjera
Zatvor tal.						Vrsta puške Dvorac							
				Riječni otok				Nog. klub Kralj u šahu			Zamjenica Žensko ime		
				JV			Majstor za kotao Antimon						
				Dio lica			Vidjeti eng. Italija					Metar Posljednje slovo	
				Mirno rješenje spora									

Rješenja iz prošlog broja: PRESVETO SRCE ISUSOVO, SVETI PETAR I PAVAO.

